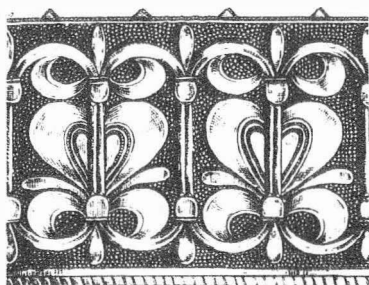

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
POBOČKA V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
1961

BRNO 1962

ce, na povrchu valu na některých místech vyčnívají kameny brněnské vyvřeliny. V jižní partii směrem od vesnice je val prolomen a příkop překlenut příchodem přes 2.5 m širokým. V severovýchodní partii před valem je menší mírně skloněné plateau. Nejhlubší příkop je v jihovýchodní partii vůči valu 2.5 m a proti vnitřku 4 m. Konstrukčně jsou zmíněné terenní úpravy velice pěkně zachovány. Celé hradisko, jehož vnitřek netvoří, jak tomu obvyčejně bývá, plateau, ale je mírně vlněný, je zalesněno smrkovým /70%/ a jedlovým /30%/ porostem asi stáří 60-70 let, kde se ojediněle vyskytuje i modřín. Upozornění jistě zasluhuje, že ve východní partii vnitřku hradiska je půda silně obohacena živinami, jak ukazuje výlučný pokryv *Chelidonium majus* L. /vlastovičník/, který naopak v západní partii hradiska stejně jako v širokém okolí úplně chybí. Z Hradiska nepocházejí dosud zcela žádné nálezy, takže lokalitu není možno ani přibližně datovat. Není vyloučeno, že někdejší zdejší hradisko mělo na Svitavě podobný význam jako 7 km severněji položené hradisko u Svitávky /389.8/. Zcela stručně zaznamenává trať J. Knies VM II., Boskovický okres, 1904, 194, neuvádí však Vlastivěda Boskovicka VIII 1931, stejně tak jako neuvádí lokalitu I. L. Červinka 1942; při topografickém zaměření hradiska byl mně v srpnu 1961 nápomocen Ing. Chlebek z Vysoké školy zemědělské v Brně.

Mezi Újezdem a Hrádkem bývalo podle informací říd. uč. M. Vítka /působil zde 1884-1895/ do sedmdesátých let min. století pastvisko, na němž bylo asi 40 zřetelných nasypných "náhrobků" /mohl?/, pod nimiž prý byly kostry neznámého stáří. Dnes už není ve zmíněné poloze nic patrného a nápadného.

Ku starší zprávě v ČZM III., 1904, 75 o nálezu kamenného klínu dodávám podle sdělení správy školy, že zde byly nalezeny i později ježnotlivě neolitické kamenné nástroje.

Mittelalterlicher Hausberg in Újezd bei Boskovicce. In Újezd, 2 km südlich von Boskovicce befindet sich im Walde auf der Anhöhe 510 m eine noch heute sehr gut erhaltene, fast kreisförmige /53 m x 51.5 m/ Wallanlage mit einem 2 m tiefen Graben. Das Innere des Hausberges ist mässig wellenartig und im östlichen Teile dicht mit *Chelidonium majus* L. bedeckt, das jedoch in der breitesten Umgebung gänzlich fehlt.

Nález železné středověké šipky u Adamova /okr. Blansko/.

Josef Skutil

V Adamově na levém břehu Svitavy v babickém polesí při cestě vedoucí od Sedmi buků k Alexandrovce /527 m/ ve vzdálenosti asi 200 m od palouku našli s. Čejka a Jiří Pokorný poměrně dobře zachovalou 8 cm dl. plochou železnou šipku se 2 křídly do rozpětí 5 cm se zbytky zachovalého dřeva v násadci 1.4 cm. šir. Nález je uschován u Historicko-vlastivědného kroužku Adamovských strojírů.

Fund einer mittelalterlichen Pfeilspitze aus Adamov /Bezirk Blansko/. In Adamov fand man auf dem Wege zur Alexanderwarte /527 m/ eine gut erhaltene, ge-

flügelte eiserne Pfeilspitze mit noch erhaltenen Holz im Schafte.

Středověké pece ve Vratíkově /okr. Blansko/.

Josef Skutil

Jižně Vratíkova /okr. Blansko/ v trati zvané dnes "Habeš" na levém břehu potoka, přicházejícího od Okrouhlé a před jeho soutokem s Valchovkou za domem Josefa Baráka č. 42a v břehu terasy potoka se nachází asi do 1/3 prokopaný výhoz kotlinovité pece. Ve výhoze částečně zplanýrovaném je vypálený mazanícovitý materiál s kusy sklovitých strusek, do běla přepáleného vápence a do červena vypráhlého pískovce. Těž materiál z nějakého dřívějšího výkopu byl používán na zarovnání cesty na pravém břehu zmíněného potoka za zahrádkou domu č. 42. Vpravo vedle výkopu je kuželovitě kotlinovitá jáma se zřetelnými okraji a širokým podélným vchodem. Celý objekt je až do detailů zcela analogický oběma objektům, jaké jsme prokopali r. 1960 v trati Domínka u Ostrova, tedy 22 km jjv. směrem. Analogie spočívá jak v situaci /těsné rozhraní devonu a břidlice nebo kulmu, terasovitý břeh potoka v těsném sousedství soutoku dvou vod/ tak ve formě jámy a charakteru materiálu /vápence, kusy mazanice, zapečené zbytky dřevěného uhlí, zbytky strusky s otisky větví a sklovitými povlaky s otisky jedlových jehliček atd./ Aní tento objekt ve Vratíkově stejně jako ostrovskou Domínku nebylo však možno blíže podle nějakého archeologického materiálu datovat. V nevelké vzdálenosti jižně proti toku valchovského potoka se nacházejí na jeho pravém břehu další asi 3-4 podobné objekty. Za účelem bližšího poznání objektu, jeho funkce a zejména jeho bližšího stáří, bylo by nezbytně nutno prozkoumat pingovitý objekt samotný, který bude jistě i svou strukturou v podstatě zcela shodný s objekty ostrovskými. Nález není určitě halštatského stáří za jaký byl pokládán, ani středověká keramika nacházející se v boskovickém museu z Vratíkova, nepochází z těchto výkopů. Připomíná-li se podle upozornění B. Šponera v boskovické gruntovní knize vratíkovská vápenice již r. 1500, není vyloučeno, že může jít o příbuznou lokalitu. Z jiných středověkých a snad i mladších nálezů vratíkovských pocházejí v boskovickém museu kusy strusek a fragment charakteristické dýzny, analogické např. nálezům rudickým.

Skupina zcela analogických objektů se nachází dále podle upozornění ing. Chlebka v suchdolském lese v odd. 16 mezi zříceninami hradu Blanska a silnicí Těchov-Blansko vedle dlouhého průseku, vedoucího od novodvorské silnice /kat. Suchdol/. Lokalita leží nad terenním lomem vrstevnice 500, opat na hranici mezi vápencovým podložím a brněnskou vyvěřelinou. Snadný přístup k lokalitě je po lesní cestě z údolí Punkvy od malé loučky za Skalním mlýnem mezi silnicí a Punkvou. Běžné povrchové ohledání všech tří objektů poskytlo opět analogický materiál mazanice.

Podrobná zpráva bude podána po technickém zpracování materiálu ostrovské Domínky.

P ř e h l e d v ý z k u m ů 1961.

Vydává: Archeologický ústav ČSAV, pobočka v Brně,
Stalinovy sady 19/23.

Odpovědný redaktor: PhDr. et Dr. Sc. Josef Poulík.

Redaktoři : PhDr. Jiří Říhovský a PhDr. Anna Medunová.

Překlady: prom.hist R. Tichý a E. Tichá.

Kresby: B. Ludíková.

Na titulní stránce: Rozvinutý ornament stříbrného gombíku z hrobu 11
od 7. kostela.

Vydáno jako rukopis - 350 kusů - neprodejné.